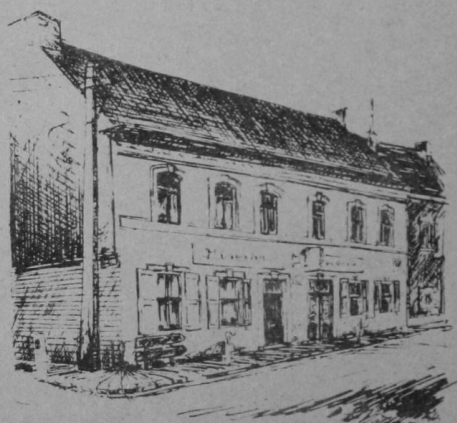

MUSEUM
«'t nieuwhuys»
HOEGAARDEN

49

ALPAIDIS

TIJDSCHRIFT voor HEEMKUNDE
FOLKLORE en OUDHEIDKUNDE

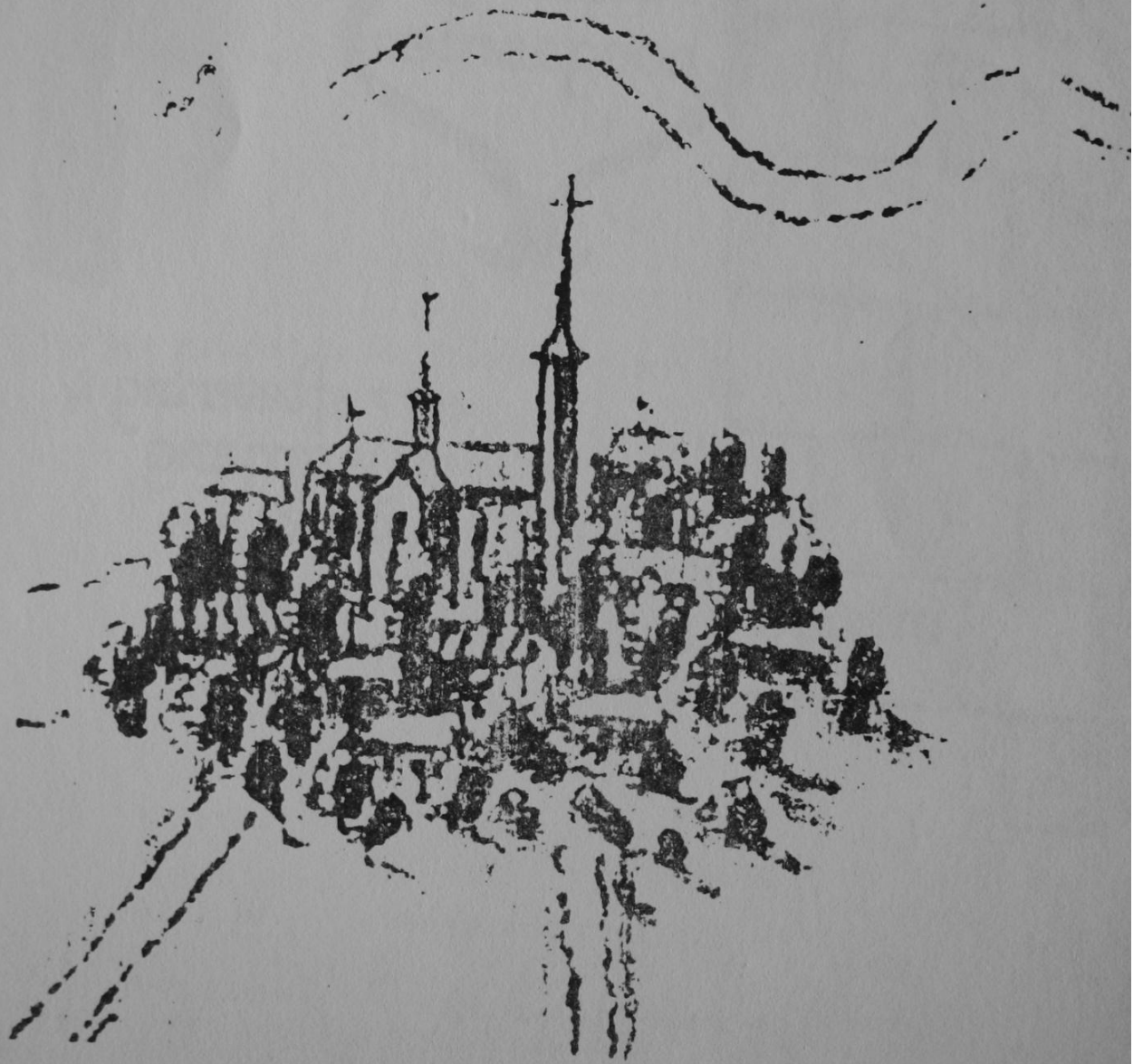
't nieuwhuys
hoegaarden

1977 aflevering 4
13^e jaargang
nummer 49

Inhoud

- HOEGAARDEN 1000	blz; 3
- Publicitaire leden	blz. 14
- Oude Testamenten	blz. 24

Hoegaerden

HOEGAARDEN

1000 jaar

HET STICHTINGSJAAR

=====

Omtrent het juiste stichtingsjaar van het kapittel van Hoegaarden door Gravin Alpaidis, heeft steeds grote twijfel bestaan; enerzijds uit politieke berekening en anderzijds uit genealogische vergissingen. En wanneer later de waarheid werd benaderd, liet men zich eerst misleiden door foutieve data, die doorgewoond zonder het minste controle door de geschiedschrijvers werden overgenomen en vervolgens door het niet nader bestuderen van de zaak, uit vrees om nieuwe vergissingen te begaan.

Maar door dit alles bleef de gravin van Hoegaarden, die nochtans een van de grootste landgravinnen was uit haar tijd, zo goed als onbekend en werd haar stichting in een geheimzinnige waas genouden.

Het archief der V Geslachten van Hoegaarden heeft ons echter in de mogelijkheid gesteld, om de eeuwenoude en onbetwistbare traditie nopens de stichting tot haar volle recht te brengen en de Grote Dame van Hoegaarden beter te leren kennen.

Wij zullen trachten om deze rechtzetting chronologisch te bewijzen, zonder nochtans in eindeloze bijzonderheden te verdwalen. (voor nadere inlichtingen zich wenden tot het museum 't Nieuwhuys)

a) Het oud Missaalboek

=====

In zijn "Histoire des Communes Belges" p 13 schreef Alphonse WAUTERS, dat er een oud missaalboek zou gevonden geweest zijn in een ondergrondse kamer, temidden van het kerkarchief, en waarin vermeld stond dat Alpaïdis reeds in de IIIe eeuw tot de stichting zou zijn overgegaan, onder vorm van een legaat ten voordele van de Hertogen van Brabant. Deze feiten worden echter weerlegd door de aanduiding van foutieve data en bijzonder omdat er in die ver verwijderde tijden nog lang geen sprake was van de Hertogen van Brabant.

De vermelding uit het missaalboek zou neergeschreven geweest zijn in een oud register dat zich op het gemeentehuis van Hoegaarden bevond in het begin van de XVII e eeuw getiteld "Informationen, titulen, brieven ende munimenten raeckende die heerlyckheyt van Hoegaerden, Bevekom ende Doorne, bevonden onder die chartren berustende binnen den casteele der stadt Vilvoorden, gecopieert anno 1618.

Het manuscript werd naar de Privaatraad van Luik gestuurd en op 20 mei 1623 terug aan Hoegaarden geschonken met aanbeveling "het zorgvuldig bij het archief te bewaren en er zeer bescheiden gebruik van te maken"

Later werd het document vernietigd of ging verloren. Maar Alph. WAUTERS zegt hieromtrent, dat het vol stond van vrijwillig begane fouten, ingegeven door politieke gedachten om de Hertogen van Brabant te begunstigen, zodat het hier louter om een vervalsing gaat, om de waarheid te verdraaien.

b) De moeder van Karel - Martel

=====

Net zoals Alph. WAUTERS schreef Pastoor J. VANDERVELPEN in zijn "Geschiedenis van Hoegaarden" p.24 dat vroegere geschiedschrijvers, de moeder van Karel Martel, eveneens met name Alpeide, als de stichteres van het Hoegaardse kapittel lieten doorgaan. Doch deze leefde in de VIIe en VIIIe eeuw terwijl de Gravin van Hoegaarden uit de Xe eeuw was, zodat ook deze inlichting onjuist is, te wijten aan een verkeerde lijke genealogie.

De moeder van Karel Martel, die een bijzit was van Pepijn van Herstal en te Orp woonde en er ook begraven werd, was wel een voormoeder van Gravin Alpaïdis uit Hoegaarden, maar in geen enkel geval de stichteres van het kapittel.

c) De grafsteen van de St. Pauluskerk

=====

Alph. WAUTERS en Pastoor J. VANDERVELPEN spreken in hun werken ook over Luikse geschiedschrijvers, die verwezen naar de grafsteen van Gravin Alpaidis van Hoegaarden in de St. Pauluskerk van Luik, dragend in 't latijn volgend schrift:

"Hier ligt Alpaidis, Gravin van Hoegaarden, die ons Gel-denaken en Tourinnes schonk en die op haar eigen kasteel van Hoegaarden een kerk bouwde waar ze rijkelijk begif-tigde kanunnikken plaatste.

Op de steen stond noch datum van overlijden, noch datum van schenking, stichting of kerkbouw, maar het betrof hier werkelijk de echte Gravin van Hoegaarden uit de Xe eeuw, stichteres van het kapittel.
Nu kon elk van zijn kant de Gravin in haar tijd en haar kader plaatsen.

Alph. WAUTERS die in 1882 de geschiedenis van Hoegaarden schreef, zonder echter zijn bronmateriaal te vermelden, beging fouten inzake data, die later door vele schrijvers doodgewoon werden overgenomen, terwijl Pr. J. VANDERVELPEN die in 1959 zijn boek uitgaf, deze fouten verbeterde, door de raadpleging van talloze schriften en archiefmateriaal en alzo meer en meer de waarheid benaderde.

WAUTERS vermeldde o.m. dat de eerste echtgenoot van Alpaidis met name Godefroid van 974 tot 998 over Henegouwen zou ge-heerst hebben, terwijl VANDERVELPEN zijn overlijden citeert in 964, en reeds vroeger dus tot Onderhertog van Neder-Lotharingen zou aangesteld geweest zijn.
Verder schreef WAUTERS dat de stichting van het kapittel gebeurde rond het jaar 1000, terwijl volgens VANDERVELPEN de stichting zou doorgestaan zijn tussen 977 (na de dood van haar tweede echtgenoot) en 987 (overdracht van het graaf-schap aan de Bisschop van Luik) en ook nog dat Alpaidis in 881 nog in leven was.

Hij had het met het rechter eind, maar wachtte zich van nadere bepalingen of stambomen, teneinde in geen nieuwe vergissingen te vervallen.

d) Het archief der V Geslachten

=====

Met het werk van Pr. J. VANDERVELPEN als basis en aan de hand van hieromtrent verschenen artikels in Eigen Schoon en de Brabander (jg 36, 37 en 38), begonnen de V Geslachten van Hoegaarden rond 1972, zich dieper met de zaak in te laten, en drie jaar later wisten zij alles over Alpaidis en haar tijd.

In samenwerking met de Navorsingscommissie van 't Nieuwhuysmuseum, werd alsdan het plan opgevat om de onbekende Dame van Hoegaarden ten gepaste tijde in het daglicht te stellen. Deze tijd is nu aangebroken en maakt de voorbode uit van de viering van het 1000 jarig bestaan van Hoegaarden, die zal doorgaan in 1980.

Hieronder volgt het resultaat van hun opzoekingen. (voor geraadpleegde bronnen, zich wenden tot het museum)

WIE WAS ALPAIDIS

=====

Ofschoon deze edele Dame bijna onbekend bleef in de geschiedenis, telt zij tussen haar afstammelingen menige Koninklijke en Prinselijke families uit Europa.

Zij is inderdaad de voormoeder van de Hertogen van Brabant de Graven van Vlaanderen, de Hertogen van Boergondie, van het huis der Habsburgers, de Hertogen van Parma, de Koningen van Frankrijk en van Navarra, van een Koninklijke tak uit Denemarken, van het huis der Stuarts, van een prinselijke tak van Napoleon Bonaparte, van de heersende vorsten, de Koning der Belgen, de Koning van Spanje, de Groot-Hertog van Luxemburg, de troonpretendanten van Portugal, van Italie, Bulgarije, Oostenrijk, Yoego-Slavie, Beieren, Frankrijk enzomeer.

En tenslotte is Alpaidis ook de voormoeder van verschillende adellijke bastaardtakken, waaronder deze van Dongelbergh, Argenteau, Utenliminghe en tal van anderen, evenals van diverse gewone families, zoals Dewaelheyne en Hubens uit Hoegaarden, van de tak Nijs uit Overlaar, Mareels uit Meldert, Van Goidsenhoven van Wahanges uit Sluizen, Vlemincx uit Vertrijk, Molemans uit Kiezegem en Henry uit Tienen met al hun afstammelingen.

a) Haar stamboom

=====

De Gravin Alpaidis van Hoegaarden stamde uit de hoogste adel en behoorde tot de afstammelingen van Karel de Grote, zoals blijkt uit onderstaand genealogisch fragment.

Arnulf
o. ca 582 +641
Bisschop van Metz 614
Hoveling onder Koning
Theodebert II van Austrasie

x met Ode

Pepijn I van Landen
o te Landen ca 580 +640
Hofmeier van Austrasie 622
onder Clotharius II,
Dagobert I en Sigebert II
maakt Hofmeierschap erfelijk
x met Itta van Aquitanie
+ 652 Nijvel
(stichtte de abdij van Nijvel)

Ansegisel
Hoveling + 692
Beheerder van Koninklijke
domeinen

-----X-----
Begga van Landen
Heilige +695 of 698 Andenne
Sticht Abdij van Andenne en
bouwt 7 kerken

Pepijn II van Herstal
Hofmeier en Hertog van Austrasie
+ in 714 te Jupille.
Sticht abdij van Echternach en St. Hubert

Karel Martel
Bastaard bij Alpeyde (bijzit van Pepijn II)
o ca 688 + 741
x met Chrotrudis
Hofmeier en Onder-Koning der Franken 717
Versloeg in 732 de Sarazijnen te Poitiers

zie volgende blz.

(zie vorige blz.)

Pepijn III de Korte

o ca 715 + 768 te St. Denis
Hertog van Neustrie, Boergondie en Provence in 741
Koning der Franken in 751
Eerste Koning van de Dijnastie der Karolingers
x 749 met Bertha "met de grote voeten" + 783 Choisy
(dochter van Heribert, Graaf van Laon en van Bertrande)

Karel I de Grote

voorkind° Ingelheim 742 + 814 Aken
Koning in 768 en Keizer in 800 van West Romeins Rijk
X 771 met Hildegarde o 758 + 783 (de 3de van zijn 5 vrouwen)
(dochter van Gerold, Graaf van Vinzgau en van
Imma van Allemania)
Hij onderwierp de Aquitaniers, de Lombarden, de
Beieren, de Saksen en de Avaren.

Lodewijk I de Vrome

o Chassenseuil 778 + Ingelheim 840
Koning van Frankrijk en Aquitanie 814
Keizer van het westen in 816
xx 819 te Aken met Judith Welf van Beieren
o ca 805 + Tours 843
(dochter van Welf, Graaf in Beieren + ca 825
en van Eigilwi van Saksen)

Karel II de Kale

o Frankfurt a. Main 823 + Avrieux 877
Koning van Frankrijk 843 Rooms Keizer 875
Ondertekende het verdrag van Verdun 843
Kon zich niet verdedigen tegen de Noormannen
x te Querry s/Oise 842 met Ermentrud
(dochter van Eudes, Graaf van Orleans)

(zie volgende blz)

zie vorige blz.

Lodewijk II de Stamelaar

o Compiègne 846 en + 879
Koning van Frankrijk 877
X met Alix van Parijs + ca 902
(dochter van Beggo II, Graaf van Parijs + 861
kleindochter van Evrard, Graaf van Parijs
en achterkleindochter van Beggo I, Graaf van Parijs + 816
en van Alpeide van Frankrijk = bastaarddochter van
Lodewijk I de Vrome)

!
!
!

Karel III de Eenvoudige

Koning van Frankrijk 898
o 879 + 929 als gevangene in de toren van Peronne

x met Edgiva van Engeland o 896 + ca 951
(dochter van Koning Edward I van Engeland en van Ealfleth
van Bernicië)

Hij stond Normandïe af aan Rollo, de Viking
Werd verslagen te Soissons en ontroond in 923

!
!
!

Alpeyde van Frankrijk

Bastaarddochter bij Rothilde (=bijzit van Karel de
Eenvoudige)

x met Erleboud, Graaf van Hoegaarden en Brunegerunz
Heer van Chimay + 921 (was zoon van Wernoud
Graaf van Hoegaarden)

!
!
!

Alpaidis van Hoegaarden

o rond of vóór 921
Van geboorte uit was zij Gravin van Hoegaarden en
van het Graafschap Brunegerunz en ook vrouwe van
Chimay

N.B. Het Graafschap Brunegerunz was een erfgoed, gelegen
tussen Heilissen, Zitterd-Lummen, Melin, Roux-Miroir,
Chaumont-Gistoux, de Dijle, Korbeel, Lovenjoel, de
Velp, Glabbeek, Hakendover en de Kleine Gete, met
Hoegaarden als hoofdplaats waar het kasteel van
Alpaidis stond.

b) Haar leven

=====

Alpaidis trad in het huwelijk met Godefroid I van Julich, Heer van Rumigny (landgoed bij Mézières in het Dep. der Ardennen).

Hij was de zoon van de Graaf van Gullick (Julich) in het Rijnland.

Door zijn huwelijk met Alpaidis van Hoegaarden werd Godefroid I Graaf van Brunengerunz. Hij was een van de vertrouwensmannen en beschermelingen van de Duitse Keizer Otto I, die hem in 958 het bestuur opdroeg van het Graafschap Henegouwen, nadat de Graaf Reniers III Langhals er was verjaagd.

Het volgende jaar werd Graaf Godefroid I door Bruno (broeder van de Keizer, Aartsbisschop van Keulen en Hertog van Lotharingen) tot Onder-Hertog van Lotharingen benoemd, zodat Alpaidis ook de titel van Onder-Hertogin droeg.

Zij schonk aan haar gemaal drie zonen, Arnoul, Godefroid en Wideric en waarschijnlijk ook een dochter met name Erlinde.

In 964 tijdens een veldslag in Italië overleed Graaf Godefroid I er aan de pest.

Als dan ging Alpaidis een tweede huwelijk aan met haar achterkleinkoos Eilbert, Heer van Florennes, stichter der Abdijs van Waulsort.

Hij was de kleinzoon van de machtige Wigeric, stichter van het huis van Ardennen, paltsgraaf van Metz, Graaf van Bidgau en Triergau.

Graaf Eilbert stierf kinderloos in 977.

c) Haar schenkingen en stichtingen

=====

Na de dood van haar tweede echtgenoot, besloot Alpaidis die de laatste wereldlijke gravin was van Hoegaarden en Brunengerunz, om haar grondbezittingen te verdelen en tot schenkingen en stichtingen over te gaan.

Eerst bedacht zij haar kinderen.

Arnoul I die Rumigny van zijn vader had geerfd, kwam in 981 na de dood van zijn broeder Godefroid II in het bezit van Florennes (erfgoed van zijn stiefvader Eilbert)

Anderzijds kreeg Arnoul van zijn moeder het landgoed van Orp, Ramillies, Enines, Herbais en Hottomont (die hij allen aan de abdijs van Florennes afstond, waarvan hij de stichter was), de goederen te Hannut, Avenas, Bertreë Trôgnée en Poucet (die later overgingen naar de tak Moriamé) en eindelijk ook nog Rosières en Hastières, (die hij aan de abdijs van Waulsort schonk)

Haar tweede zoon Godefroid had zoals reeds hoger gezegd, Florennes van zijn stiefvader geerfd, de derde zoon Winderic werd geestelijke, terwijl haar vermoedelijke dochter Erlinde, de bezittingen kreeg te Jodoigne (later overgegaan naar het St. Pauluskapittel van Luik) en Villers (in 1021 geschonken aan de abdij van St..Trudo)

Dan stond zij Bomal af aan het St. Lambertuskapittel van Luik, Overlaar schonk zij aan St. Martinus en Tourinnes ging gedeeltelijk naar St. Paulus en naar de abdij van Hastières.

Nog andere erfgoederen uit het huis der Karolingers en eigendom van Gravin Alpaidis, buiten Brunegerunz gelegen, bevonden zich te Overhespen, Laar en Neerwinden.

Al deze schenkingen gebeurden in de jaren 978 en 979

Vervolgens liet zij rond 980 op haar "castrum van Hoegaarden een collegiale kerk bouwen, waar zij 12 rijkelijk begiftigde kanunnikken plaatste.

In dit kapittel, dat zij aan het Domkapittel van Keulen schonk, uit dank voor de gunsten die Keizer Otto I en zijn broeder Bruno aan haar eerste echtgenoot hadden toegekend, werden de relieken van Sint Gorgonius bijgelegd.

De advocatie van het Hoegaardse kapittel vertrouwde zij toe aan haar verwante kleinkozijn Graaf Lambert van Leuven.

En wanneer zij deze bijzondere wilsbeschikking ten uitvoer had gebracht stond zij rond 981 haar wereldlijke macht en het eigenlijke Graafschap Brunegerunz af aan Keizer Otto II (In 987 zou diens opvolger Otto III het Graafschap overdragen aan Prinsbisschop Notker van Luik. Vanaf toen werden de Prinsbisschoppen, als vazal van de Duitse Keizer, de heersers en territoriale meesters van Brunegerunz)

En zo schonk zij aan elkeen zijn deel, maar bevoordeelde het kapittel van Hoegaarden, uit vroomheid en verkleefdheid aan de Duitse Keizers.

Datzelfde jaar verliet Alpaidis Hoegaarden, om zich terug te trekken in de abdij van Waulsort, door haar tweede echtgenoot gesticht.

Maar korte tijd nadien reeds verliet zij deze abdij om naar Luik te vertrekken, waar zij vermoedelijk rond 982 overleed. Zij werd er begraven in de St. Pauluskerk, waar een grafsteen zonder datumvermelding nochtans, aan haar milde schenkingen en stichtingen herinnert.

BEVESTIGING

=====

In het archief der V Geslachten van Hoegaarden berust een stuk van uitzonderlijke historische waarde, dat ons niet alleen de bevestiging geeft van het vermoedelijk stichtingsjaar van het Hoegaards kapittel, maar tevens de identiteit van Gravin Alpaidis en andere vorsten ontegensprekelijk vaststelt.

(Dit document kwam terug in het bezit der V Geslachten via de weduwe van de Heer J.M. Lowet-Oury zie Fs blz. 1066 en ligt op aanvraag ter inzage voor alle vorsers)

Het stuk luidt als volgt:

Codicil van 9 x bris 1780

"Op hedendesen 9xbris van't gesegent jaere ons Heeren Jesu-Christi MDCCLXXX so wat DCCC jaeren na de fundatie van ons capittel van Hougaerden door Alpaydis, bij die Gratie Godts Graevinne-Douairière van Erugeron (dit is Brunegerunz) ende Vrouwe van Chimay, causa uxoris Vrouwe van Rumigny ende Florennes, filia van Graef Erelbald van Hougaerden ende Alpaydis van Vrankrijk, in eerste houwelijck met Graef Godefried van Julich ende dan met Graef Eylbrecht van Ardennen,

op dito so oock D-IX jaeren na die octrooy van de Luyckxe chartre aen Hougaerden door de Prince-Biscop Jehan IV van Vlaenderen, sone van Gwyde van Dampière en van Mahaut van Bethune,

ende Eindelyk IX daeghen na het overleyden van Maria Theresia, Keyserinne - Douairière van Oostenryck ende Coninginne van Hongariën etc.... etc...

-is op deselven van dito officiael gecomen tot staet de V Familiëngilden in den scoet van onse Edelle Confrerye der V Natable Geslaghten van Hougaerden, om alle en igelyck die het magh aengaen op hun conscientie welter herte te nemen, om voorschreven te doen voortleven tot in de eeuwigheydt ende sulcx op uystersten wille en begeerte van onse afflyvighe Landtdeken Henricus Pæters, unck van de fundateurs, in uytvoerderinghe van die fundatie door voors gedaen ende bij sijn testament gevoeght in het Pastoreel huys van Hougaerden op den 12 x bris MDCCXXXIX ende in forme gestelt en tot staet van fundatie gebracht op den

9 x bris MDCCXXXI onder 't Episcopael gesagh ende met consent van den Prince-Biscop Georges Louis de Berghes, sone van Louis van Grimberghen, baron van Arquennes en Heere van Buggenhout.

Dese acte van consistantiën geredigeert in 't bysyne van die delegatiën uyt de familiën S.Sweerts, H.Sweerts, Van Nerum, Hoebancx, Struys, Michiels, Lowet, Vandertaelen, Lintermans, Vandermolen ende Hendrickx, gedeponeert by Not. Schepers, tegader met die annexe van uytvoerderinghe ende copyen van voors. codicil gegeven synde een aen elckvan de ondergeschrevenen present, de momboir incluus"

(gevolgd van de handtekeningen)

BESLUIT
=====

Het ligt niet in onze bedoeling om dit document hier te ontleden op gebied van familiegeschiedenis, maar wel de bevestiging te brengen van het vermoedelijk stichtingsjaar van het Hoegaardse kapittel door Gravin Alpaidis, namelijk zo wat 800 jaren ten opzichte van het jaar 1780, dus zeker in of rond 980.
En het is juist dat 1000 jarig bestaan dat wij in 1980 met luister willen gedenken.

Daarom stelt het Museum voor om op die bepaalde dag over te gaan tot:

- 1-een soort van Te Deum, zoals in vroegere tijden in de abdijen gehouden werd
- 2-een "jumelage" met Rumigny het land van Godefroid I, die samen met Alpaidis het huis "Rumigny-Hoegaarden" stichtte, waaruit tal van Koninklijke en Edele families zijn gestamd.
- 3-een folkloristische stoet onder vorm van "Ommegang ter herinnering aan de Gravin van Hoegaarden.
(Wij verwijzen hier naar de realisatie van de Bessemans-stoet, die door de huidige voorzitter van het museum op plan werd gesteld, door het feestkomiteit van Overlaar uitgewerkt, door de gemeente gesubsidieerd en door de verenigingen verwezenlijkt).
- 4-een openluchtbal met oude volksdansen ter ere van Alpaidis en haar gemaal Godefroid.

De commissie "Hoegaarden 1000" door het Nieuwhuys-museum ingesteld, om tot een degelijke viering te komen, verwacht van allen die hieraan willen medewerken, nog andere voorstellen.

(In een volgend nummer, Alpaidis en haar afstammelingen)

Oude testamenten uit het Parochiearchief van Hoegaarden

DOOR AMBASSADEUR
L. BORREMANNS

VERVOLG

T. 45 TESTAMENT van MARGRIET VAN MOL, weduwe van Peeter
Cristophori (17-7-1662)

=====

Haar kreupel kind Lijsbeth krijgt drie percelen land
die ze had geerfd van haar man, zoals het opgeschre-
ven is door Kanunnik GIERAERD SILLAETS van Hoxem.

Getuigen: Lambrecht TRITSMANS
Judocus VERVEAU

Gemaakt door pastoor J. VANDENPUTTE

T. 46 Ontbreekt

=====

T. 47 CODICIL van MATHEUS VAN HERBERGEN, gekwetst en
ziek te bed (1 - 4 - 1663)

=====

Ratificatie en confirmatie van zijn testament, gemaakt voor meester Vincent RENSON, notaris.

Jan VAN HERBERGEN, zijn neef, bij hem in huis, zal gedurende 2 jaar na zijn dood mogen genieten van huis en geleeg, gebruik en geniet van een bemd gelegen "over de Beke" voor zijn huis.

Zo hij sterft mag Jan de komende oogst indoen en genieten "tot sijnen eijgen bate alle de granen soo somer-goederen als wintergoederen, dewelcke sullen wesen gewassen op alle sijns comparants landen dewelck der selven Jan sal hebben gelaboreert ende dat voer den eerstkomende oogst allene ende en sal van dieselve vruchten niemand iet hebben te pretenderen maer sal hij dieselven geheel-ijck genieten tot sijnen profijt, soo nochtans dat denselven Jan sal wesen verobligeert te betaelen de lasten uytgaende op het selven huys ende gelege als oock bemden ende andere goederen naer ratie des tijts daer hij de selven sal hebben genoten ende gebruyken."

"Alle de meubelen, bestialen ende wercke" gaan naar Jan niettegenstaande misschien enige meubelen zouden gekocht zijn met het geld gementioneerd in het vorige testament.

Jan zal niet moeten dragen in de kosten van de begrafenis, uitvaart, jaargetijde en de andere zoals alle andere erfgenamen van het eerste als van het tweede bed.

Getuigen: Jan LAMANS
Goort VAN EX

Gemaakt door pastoor J. VANDEN PUTTE

T. 48 TESTAMENT van HENDRICK VAN STEENWEGEN (6-10-1663)

=====

Zijn kinderen Geertruyt en Maeyken hebben bij hun huwelijk een huwelijksmaaltijd, twee koeien met een rund, bed en bolster met toebehoren en voldoende kleding gehad. De vier andere kinderen Hendrick, Elisabeth, Aert en Margriet zijn nog thuis.

Als hij sterft zal Hendrick buiten zijn wettelijk erfdeel krijgen, de wagen, de ploeg en andere dergelijke getuigen voor het labeur, een paard van 40 p., de som van 150 Rg. voldoende klederen en dat alles als beloning voor zijn arbeid en trouwe dienst.

Aert krijgt 150 Rg. vooruit en zal daarmee moeten tevreden zijn.

Elisabeth en Margriet krijgen elk 200 Rg. vooruit, ieder twee koeien met een rund, bed, bolster en voldoende kleding.

Alle kinderen zullen delen in de resterende goederen.

Getuigen: Aert VANDEN SCHILDE
Lambrecht TRITSMANS

Gemaakt te Bost door pastoor J. VANDEN PUTTE.

T. 49 TESTAMENT van JAN ASSELS (6-12-1663)

=====

Tot ontlasting van zijn schulden en tot profijt van zijn kinderen, zijn gerechte erfgenamen, mag zijn vrouw Magriet vrij beschikken over alle goederen die hij heeft geerft door de dood van Cornelis LAMBEETS en Catlijn RALIS zijn oom.

Getuigen: Mr. Jan LAMANS (schepene van Hoegaarden)
Joannes BRUE (koster van Hoegaarden)

Gemaakt te Nerm door pastoor J. VANDEN PUTTE.

T. 50 TESTAMENT van FRANCOIS VANDEN PLAS en ELISABETH BILLEN (4-10-1664)

=====

Dochter Anna die te Leuven woont en nog niet is vrijgesteld zoals hun andere kinderen krijgt huis en hof dat ze nu bewonen in Houthem, uitgenomen het "groetblock" welke zal verdeeld worden tussen alle kinderen, voor de hulp en bijstand die ze krijgen van deze dochter. De langstlevende krijgt een half dagmaal land gelegen in het "Capellenvelt" reg. Mr. Jan LAMANS en Hendrick de kinderen. Alle resterende goederen worden gelijk verdeeld tussen alle kinderen.

Getuigen: Heer Jan BRUE (priester)
Cornelis VAN HERBERGEN

Gemaakt te Houthem door J. VANDEN PUTTE.

Getuigen: Aert VANDEN SCHILDE
Lambrecht TRITSMANS

Gemaakt te Bost door pastoor J. VANDEN PUTTE.

T. 49 TESTAMENT van JAN ASSELS (6-12-1663)

=====

Tot ontlasting van zijn schulden en tot profijt van zijn kinderen, zijn gerechte erfgenamen, mag zijn vrouw Magriet vrij beschikken over alle goederen die hij heeft geerft door de dood van Cornelis LAMBEETS en Catlijn RALIS zijn oom.

Getuigen: Mr. Jan LAMANS (schepene van Hoegaarden)
Joannes BRUE (koster van Hoegaarden)

Gemaakt te Nerm door pastoor J. VANDEN PUTTE.

T. 50 TESTAMENT van FRANCOIS VANDEN PLAS en ELISABETH BILLEN (4-10-1664)

=====

Dochter Anna die te Leuven woont en nog niet is vrijgesteld zoals hun andere kinderen krijgt huis en hof dat ze nu bewonen in Houthem, uitgenomen het "groetblock" welke zal verdeeld worden tussen alle kinderen, voor de hulp en bijstand die ze krijgen van deze dochter. De langstlevende krijgt een half dagmaal land gelegen in het "Capellenvelt" reg. Mr. Jan LAMANS en Hendrick de kinderen. Alle resterende goederen worden gelijk verdeeld tussen alle kinderen.

Getuigen: Heer Jan BRUE (priester)
Cornelis VAN HERBERGEN

Gemaakt te Houthem door J. VANDEN PUTTE.

T. 51 TESTAMENT van HENDRICK DE TIS en MAEYKEN BRESSIN
(5-1-1665)

=====

De langstlevende zal aan het altaar van O.L.Vrouw te Sluizen een paar metalen kandelaars schenken van twee pattacons. Eveneens zal deze laatste voor de eerst overledene een jaar-
getijde laten doen.

Hun schoonzoon Lambrecht GROOTAERTS krijgt al hun rechten op zeker blok gelegen te Klein Overlaar, groot ongeveer 5 dagmaal, omdat zij bekennen dit blok gekocht te hebben met het geld van dezelfde Lambrecht.
Erfgenenamen zijn hun kinderen.

Getuigen: Jan GUILLOEN
Jean DE LA RUEELLE

Gemaakt te Sluizen onder de parochie van Hoegaarden door
J. VANDEN PUTTE.

T. 52 COPIJ van het TESTAMENT van Mr. GEERAEDT BRASSINE
(23-6-1665)

=====

Hij wil zijn lichaam begraven zien voor het altaar van St. Gorgonius.

Hij schenkt hetzelfde altaar 36 g.B. te trekken ten laste van Jan MAES "sone Adriaens" op zijn "garghe van schoolmeesterschappe oft elders anders", plus nog 64 g.B. te trekken ten laste van Wed. Jan VAN LEMENS te Bost om dezelfde reden.

Hij schenkt 100 g. aan de Armentafel.

Hij wil 500 missen "tot solaes en refrigament sijnder siele uyt het goet aen sijnder broeder Gorgonius bekent en ingevalle van insufficientheyt uyt eenich ander sijne goederen.

Alle andere goederen gaan naar de kinderen van zijn broeders en zusters "sonder exclusie van het naer kint van Everaet Bressine saliger midts reserveren aen hunne anders die tocht totter teyt toe die selve sullen sijn gecoemen tot staet 't sij geestel. oft weerelt. Item oyck sijnen broeder Jan ongetrout om alles t' selve staeckx geweyse int minne gedeylt te worden, willende nochtans ingevalle sijnen voorscr. broeder Jan desen werelt quaem affleyvich te worden sonder der wettigh oir achter te laeten, dat selven sijn paert aende overlevende sal accriseren."

Hij vraagt als uitvoerders van zijn testament pastoor J. VANDEN PUTTE en Sr. Anthoun DE LONGUEVAL, griffier van Hoegaarden.

Getuigen: pastoor J. VANDE PUTTE en priester Jacq. DU VIVIER.

Gemaakt "binnen het schoelhuys op het kerckhoff van Hoegaarden" door A. MAES, notaris te Hoegaarden.

T. 53 RENTE OP LAND (Cruysblock) competerende Sr Anth.
VAN LANGEVAL (19 - 4 - 1666)

=====

"Sr Adraen Musse, den auden, als man en momboir van Elisabeth VANDEN KERCKHOVEN, denwelcken heeft geconstitueert ende mach-
tich gemaakt gelijk hij 't doende midts desen Guillians
VANDEN KERCKHOVEN sijns comparant neve cum potestate substi-
tuendi om te moghen vercoopen, ende sijnen vrijen wille te
doen met eene seeckere rente van 150 guldens capitaels, te
quyten den penninck 16, gehypothequeert op seecker landt
geheeten het cruysblock geleghen tot Hougaerden tegenwoirdich
competerende den Heere secretaris Anthoin VAN LONGEVAL
soo ist dat den voorscr. compt. ten onderpant stelt eene
rente van 108 guld. capitaels salvo juste gehypotheceert op
de goederen van Joachim KENIS."

Getuigen: Sr Cornelis PEETERS "audt raedt deser stadt Loven"
Sr Franchois VANVOET

Gemaakt te Leuven door notaris Capuyns.

T. 54 TESTAMENT van ANNA VAN STEENWEGH (25-7-1666)

=====

Zij maakt tot erfgenaam haar onwettig kind Peeter, verwekt
tussen haar en Peeter VAN STEENWEGH, beide "libre persoons".

Getuigen: Berthel PEETERS
Lambrecht TRITSMANS

Gemaakt te Bost voor pastoor J. VANDEN PUTTE.

T. 55 TESTAMENT van ANNEKEN MARKENS, weduwe van Hendric
VAN DIEST (30-10-1666)

=====

Zij wijzigt het testament dat voor enkele jaren gemaakt is
door haar man zaliger en geschreven is door wijlen Heer
Hendrick CANEN, priester en vice-pastoor van Hoegaarden.
Haar zoon Jan krijgt voor bewezen dienst die ze van hem kreeg
en nog hoopt te krijgen volgende goederen:
-Een half dagmaal land te Rommersom, reg. "Hevelaeren Berch",
Willem DE WELDE, de pastoor Hoegaarden te Overlaar.
-een zeker blok van een dagmaal omtrent gelegen aan de Gete
reg. Joannes VAN HAEGENDOREN, Hendrick DE WIL en AELST,
Willem DE WELDE.
-Het verloop van een rente van 1lg. tegen half maart 1667
van Reynier STOCKMANS.
-14 Rg. eens van Jan VAN AUTGAERDEN.

-Haar twee koeien die staan ten huize van Jan VAN DIEST
-Vier mandelen gerst geschuurd bij Reynier STOCKMANS.
Daarvoor zal Jan alle lasten van kerkrechten en uitvaart
dragen als zij sterft.
Erfgenamen zijn haar twee zonen: Jan en Cornelis.

Getuigen: Tossijn NIJS
Jaeck DELSONT

Gemaakt op de Beek ten huize van Jan VAN DIEST door pastoor
J. VANDEN PUTTE.

T. 56 TESTAMENT van SIBILIA VAN STEENWEGEN, weduwe van
Willem VAN OSMAEL (26-2-1667)

=====

Haar gerechte erfgenamen zijn de twee kinderen van haar
dochter Lijsbeth: Hendrick, Sibilia, Jaeck, Eijcken, Aerdt
en Librecht, kinderen die verwekt zijn tussen lijsbeth
zaliger en Hendrick SCHOOLMEESTERS, "so geconquestreerd als
bij de doot" van haar tweede man en bij de dood van haar
neef Jan BORMANS, zoon van Daniel.
Zo iemand van de erfgenamen sterft voor hij getrouwd is en
zonder "wettichen" achter te laten, zal zijn deel verdeeld
worden tussen de andere erfgenamen.
Wie dit testament betwist zal zijn deel verbeurd zien.

Getuigen: Heer Jacobus DE VIVIER
Heer Philippus VANDEN DIJCK

Gemaakt in het "pastoraal huys" van Hoegaarden door J. VANDEN
PUTTE.

T. 57 TESTAMENT van BERTHEL VAN OSMAEL en BARBER VANDEN
BROECK (1-3-1667)

=====

De een maakt aan de andere een blok gelegen te Elst reg.
Everaet PAENHUYS en het "Pitsenbacher Vreypad".
Erfgenamen zijn hun kinderen.

Getuigen: Lambrecht TRITSMANS
Ludovicus PINSMEL

Gemaakt door pastoor J. VANDEN PUTTE.

wordt vervolgd.